

MOKYKLOS ŠVIETIMO PAGALBOS DARBUOTOJŲ FUNKCIJOS

1. Socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis¹ – įgyvendinti vaiko ir mokinio teises į mokslą, užtikrinti vaiko saugumą mokykloje, išsiaiškinti ir šalinti priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti mokyklos ar vengia tai daryti, sugrąžinti į mokyklą ją palikusius vaikus. Pagalbos teikimo būdai:

- 1.1. konsultavimas vykdomas, siekiant padėti spręsti vaikams ir mokiniams kylančias socialines pedagogines problemas;
- 1.2. tiriamoji veikla vykdoma, siekiant išsiaiškinti ir įvertinti aplinkos poveikį vaikui ir mokiniui, ugdymosi ir mokymosi sunkumus, siekiant užtikrinti veiksmingas pagalbos strategijas;
- 1.3. prevencinė veikla vykdoma, siekiant užtikrinti vaikui ir mokiniui saugią ugdymosi aplinką bei asmeninių, socialinių ir kitų bendrųjų kompetencijų ugdymąsi, taikant tikslingas priemones ir būdus;
- 1.4. tarpininkavimas vykdomas, siekiant padėti rasti tinkamiausius problemos sprendimo būdus, įgyvendinant vaiko teises ir teisėtus interesus;
- 1.5. pagalbos tinklo kūrimas vykdomas, siekiant užtikrinti kompleksškai teikiamos pagalbos vaikui ir mokiniui teikimą.

2. Specialiosios pedagoginės pagalbos (logopedo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo) paskirtis² – teikti specialiąją pedagoginę pagalbą asmenims iki 21 metų, siekiant didinti asmens, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą:

- 2.1. specialiojo pedagogo pagalbos teikimo būdai:
 - 2.1.1. pedagoginis mokinių vertinimas, nustatant mokinių žinių, gebėjimų lygį ir jų atitikimą ugdymo programoms, įvertinant pažangą mokykloje;
 - 2.1.2. pagalba specialiųjų poreikių mokiniams, įsisavinant ugdymo turinį, lavinant sutrikusias funkcijas;
 - 2.1.3. mokytojų konsultavimas, sudarant pritaikytas ir individualizuotas programas, parenkant darbo metodus ir būdus specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;
 - 2.1.4. mokinių tėvų / globėjų konsultavimas;
- 2.2. logopedo pagalbos teikimo būdai:
 - 2.2.1. mokinių kalbos raidos ypatumų įvertinimas, nustatant kalbos ir kitus komunikacijos sutrikimus;
 - 2.2.2. darbas su mokiniais, turinčiais kalbėjimo bei komunikacijos sutrikimus;
 - 2.2.3. individualiųjų pogrupinių ir grupinių kalbos programų sudarymas;
 - 2.2.4. mokinių tėvų / globėjų konsultavimas.

3. Psichologinės pagalbos paskirtis³ – prevencinėmis priemonėmis stiprinti mokinių (vaikų) psichologinį atsparumą ir psichikos sveikatą, skatinti saugios ir palankios ugdymuisi aplinkos kūrimą mokykloje, padėti mokiniams, mokytojams, kitiems švietimo įstaigos darbuotojams atgauti dvasinę darną. Mokykloje dirbančio psichologo veiklos sritys:

¹ Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr. V-950 „Dėl socialinės pedagoginės pagalbos teikimo vaikui ir mokiniui tvarkos aprašo patvirtinimo“.

² Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymas Nr. V-1228 „Dėl specialiosios pedagoginės pagalbos asmeniui iki 21 metų teikimo ir kvalifikacinių reikalavimų nustatymo šios pagalbos teikėjams tvarkos aprašo patvirtinimo“.

³ Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-663 „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

- 3.1. įvertinimas: mokinio (vaiko) asmenybės ir ugdymosi problemų, galių ir sunkumų nustatymas, psichologinis mokinio įvertinimas atliekant pirminį specialiųjų ugdymosi poreikių vertinimą;
- 3.2. konsultavimas: tiesioginio poveikio mokiniui, turinčiam asmenybės ir ugdymosi problemų (taip pat ir smurtą patyrusiam ar smurtavusiam) būdų numatymas ir psichologinio konsultavimo technikų taikymas, bendradarbiavimas su tėvais (globėjais, rūpintojais), mokytojais, kitais švietimo įstaigos darbuotojais ir kitais su mokinio ugdymu susijusiais asmenimis, rekomendacijų jiems teikimas, jų konsultavimas;
- 3.3. švietimas: mokinių, tėvų (globėjų, rūpintojų), mokytojų švietimas vaiko raidos psichologijos, pedagoginės ir socialinės psichologijos klausimais;
- 3.4. psichologinių problemų prevencija: psichologinių problemų prevencijos poreikio įvertinimas (Mokyklos bendruomenės grupių tyrimas), prevencinių priemonių bei programų rengimas ir įgyvendinimas, psichologinių krizių prevencija, intervencija ir postvencija.
4. Mokytojo padėjėjo pagalbos paskirtis⁴ – padėti ribotų galimybių savarankiškai dalyvauti ugdyme ir popamokinėje veikloje turintiems labai didelių specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams. Mokytojo padėjėjo veiklos sritys:
 - 4.1. pagalba mokiniui orientuotis ir judėti aplinkoje, susijusioje su ugdymu(si), mokykloje ir už jos ribų ugdomosios veiklos, pamokų, pertraukų, popamokinės veiklos, papildomo ugdymo, renginių ir išvykų metu;
 - 4.2. pagalba mokiniui apsitarnauti, pavalgyti, pasirūpinti asmens higiena;
 - 4.3. pagalba mokiniui įsitraukti į ugdomąją veiklą ir pagal galimybes joje dalyvauti (mokytojo skirtų užduočių paaiškinimas, talkinimas jas atliekant, pagalba perskaitant tekstus arba tekstų perskaitymas, pagalba užsirašant mokymo medžiagą arba medžiagos užrašymas, pagalba naudojantis mokymui skirta technika);
 - 4.4. pagalba atliekant kitą su ugdymo(si), savitarna, savitvarka, maitinimu(si) susijusią veiklą;
 - 4.5. pagalba turintiems ribotas mobilumo galimybes (pagalba išlipti iš transporto priemonės atvykus į mokyklą ir įlipti į transporto priemonę išvykstant iš mokyklos, pagalba judėti po mokyklą, pasiekti klasę, grupę, kitas patalpas).

⁴ Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2004 m. gruodžio 30 d. įsakymas Nr. ISAK-2092 „Dėl mokytojo padėjėjo pavyzdinio pareigybės aprašo“.